

”Miljömedvetna och uthålliga odlingsformer”

RESULTATGENOMGÅNG

från år 2009

2010-02-04

Innehåll

Växtodlingssäsongen 2009	sid
Hemsida, www.odlingssystem.se	1
Växtföljder	2
Fältkort år 2009	3
	4-5

Skörderesultat

Höstspannmål, Höstråg	6
Vårvete, Vårkorn	7
Havre, Havre/ärt	8
, Blålupin/havre, Blålupin,	9
Klöverfrö, Hampa	10
Socketbetor	11
Matpotatis	12
Morötter	13
Lök	14
Biogasvall	15
Fodervall	16

Växtodlingssäsongen 2009

De höstsådda grödorna såddes i normal tid och etablerade sig väl under hösten 2008 med undantag för grobarhetsproblem i speltvete. Den milda men nederbördsrika hösten gynnade såväl gröda som ogräs. Mild och nederbördsfattig vinter skapade onormalt goda tillväxtbetingelser för såväl höstsådda grödor som vallar och insåningsgrödor. Inga utvintringsskador noterades på någon av försöksplatserna.

Det egentliga vårbruket påbörjades förhållandevis tidigt i början av april med undantag för rödklöverinsådden i Önnestad som skedde redan den 18 mars med lyckat resultat.

Såbäddsberedning på jord som redde sig väl med minimal risk för packning resulterade i gynnsam etablering och jämn uppkomst över lag. Tack vare stor påpasslighet av försökspersonalen kunde årets vårbruk genomföras på ett smidigt sätt.

Efter vårbruket och en dryg månad fram infann sig en torrperiod som bl.a medförde tveksamma effekter vid ogräsprutning i konventionella sockerbeter. De höstsådda grödorna stod emot bra. Dock medförde torkan överlag fördröjda gödseffekter (gäller särskilt Bollerup).

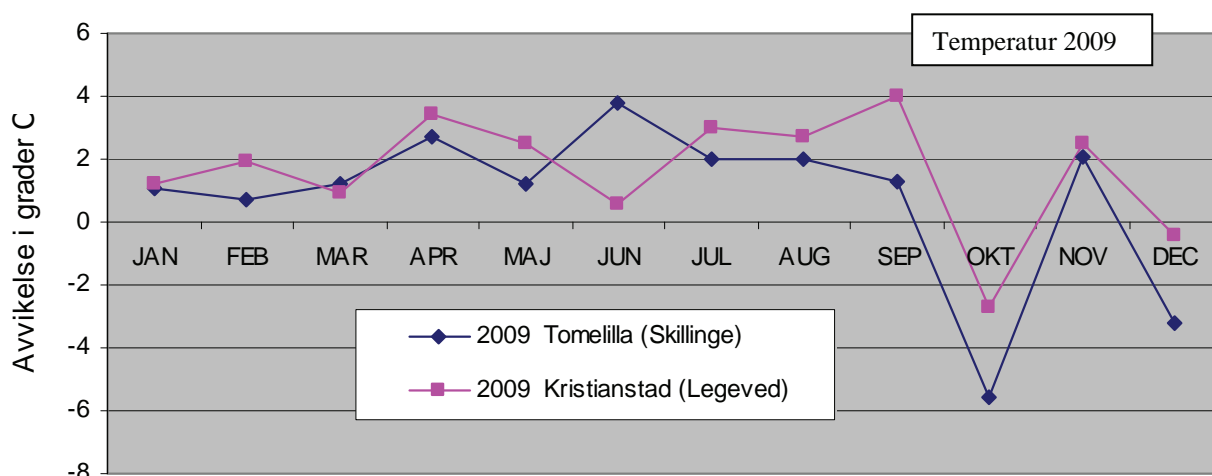
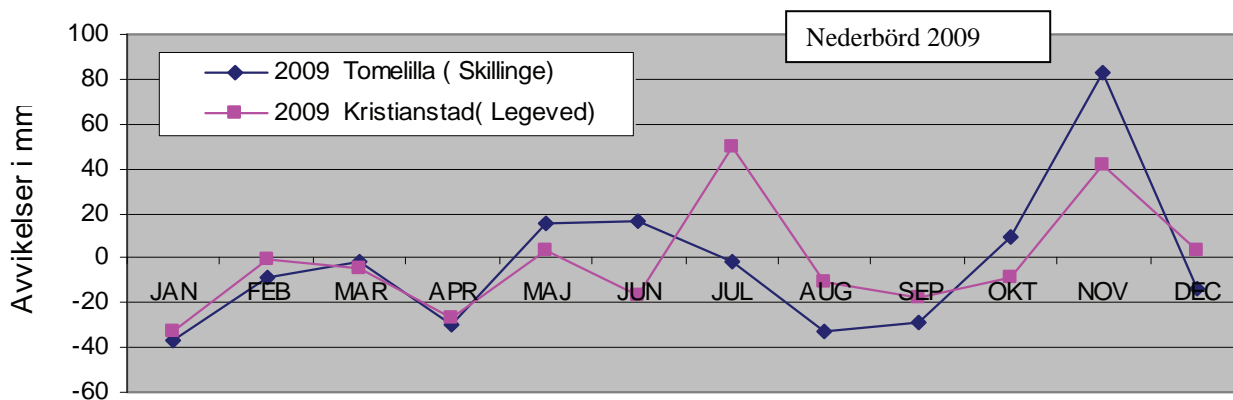
Tack vare tillgång till bevattning i Önnestad gavs förutsättning för god tillväxt i potatis (1:a bevattn. redan 20/6), sockerbeter, morötter och lök. En bevattning genomfördes även i blivande rödklöverfrövall. Väderleken under klöverns pollineringsperiod var inte de bästa. Förhoppningsvis har de utplacerade humlesamhällena haft positiv effekt.

Parallellt med spannmålets stråskjutning utvecklades svamsjukdomarna explosivt, varav mjöldagg och gulrost var värst. Efter axgång inträffade en onormalt kraftig uppförökning av sädesbladlöss. För första gången slog lökbladsmögeln till ordentligt i de ekologiska leden. Smittspridningen 0%-100% gick på två veckor. Sammanfattningsvis torde omfattningen av årets svamp- och insektsangrepp påverkat grödorna negativt i främst de ekologiska odlingsformerna.

Tack vare ca 10 dagars försprång i den förgrodda ekologiska potatisen, hann inte bladmögeln med. Även i år fick tillväxten avbrytas med flamning. Sällan har vi upplevt en höst med så goda skördebetingelser och bra flyt från tröskning till sockerbetskörd.

I Bollerup ökar viltskador av främst harar. Denna olägenhet tänker vi förhindra genom att stänga in hela försöksfältet förutsatt att finansieringen kan lösas.

En redskapsbärare *MacTrac*, att användas för främst radrensning och radmyllning har inhandlats av försökspatrullen i Kristianstad. Maskinen som är under utveckling kommer förhoppningsvis att spara mycket handarbete i den ekologiska lök- och morotsparcellerna.

Start
 Databas med försöksresultat
 Referensgrupp
 Arbetsutskott
 Bakgrund
 Tredje omloppet
 Fjärde omloppet
 Kompetens och samarbete
 Spridande av resultat
 Finansiering
 Relevans
 Försöksplatser
 Projektplan
 Åtgärdsprogram
 Lägesrapport
 Försöksvisningar
 Seminarier
 Rapporter

Försök med miljömedvetna och uthålliga ekologiska och konventionella odlingsformer L4-3410

Försöket startade 1987 och är nu inne på fjärde växtföljdsomloppet (2007-2012) med fokus på grönsaker, vallfrö, energi, biogasproduktion och gödsling med rötrest. Försöket finns på naturbruksgymnasierna Bollerup och Önnestad. Projektledning och försöksutförande sker i Hushållningssällskapets regi.

Aktuellt

Rapporter

Rapporten "Miljömedvetna och uthålliga odlingsformer 1987-2005 med fokus på tredje växtföljdsomloppet 2000-2005 blev klar i början av 2008 och ingår i SLU:s rapportserie som Rapport 2008:1. Ur denna har gjorts en populärvetenskaplig sammanfattning av de viktigaste resultaten riktad mot aktiviteter inom landsbygdsprogrammet. Skriften, Jordbruksinformation 17-2008 finns att tillgå på Jordbruksverket. Vi avser också att sammanfatta resultaten i en internationell referensgranskad tidskrift.

[Läs mer](#)

Försöksvisning 2009-07-01

Bollerup

[Läs mer](#)

2009 års resultat

Nu är 2009 års skörderesultat sammanställda och finns tillgängliga i databasen för egna studier.

[Läs mer](#)

Årets verksamhet

2009 års verksamhetsberättelsen kan studeras under lägesrapporter

[Läs mer](#)

Målsättning

Målsättningen är att jämföra respektive odlingsformer hos de mest miljömedvetna lantbrukarna - med full respekt för respektive systems bakomliggande natursyn och filosofi.

Åtgärdsprogram

Åtgärderna anpassas så att de följer den biologiska, tekniska och ekonomiska utvecklingen av verklighetens odlingssystem.

Webbplatsen www.odlingssystem.se

Välkommen till www.odlingssystem.se. På denna webbplats presenteras försöksserien "Miljövänliga och uthålliga odlingsformer 1987 - 2007". Här finns både bakgrundsinformation och en databas med alla försöksresultat.

Bakgrundsinformation

Ta del av bakgrundsinformationen, försöksupplägget och beskrivningen av de olika växtföljderna genom att klicka dig runt på webbplatsen. Använd menyn till vänster.

Databasen

Genom databasen kan du direkt ta del av försöksresultaten. Välj själv vilka grödor, växtodlingsår och parametrar som du vill jämföra och skapa dina egna rapporter. [Klicka här för att komma till databasen](#)

L4-3410 Växtföljder omlopp 4, 2007-2012

Önnestad

Traditionella lantbruksgrödor, grönsaker /rödklöverfrö

Konventionell	Konventionell	Ekologisk, KRAV	Ekologisk, KRAV	Ekologisk, KRAV
utan kreatur. med grönsaker och rödklöverfrö	med kreatur trad lantbruksgrödor	utan kreatur; grönsaker, rötrest fr biogas vad systemet kan bära	med kreatur trad lantbruksgrödor	utan kreatur m grönsaker och rklöverfrö Fruksaft fr SSF. Inköpt Biofer + Biovinasse
A	B	C	D	E
Omlopp 4	Omlopp 4	Omlopp 4	Omlopp 4	Omlopp 4
Morötter	S-betor	Morötter	S-betor	Morötter
Sådd lök	Havre	Korn	Havre/ärt ins rg	Ettårig grön gödsling (Havre/fodervicker)
Potatis	Potatis	Plantlök	Potatis	Plantlök
Råg + klöverinsådd vår	Vårmete ins	Vårmete ins	Korn ins	Korn malt
Rödklöverfrö	Fodervall I	Biogasvall I	Fodervall I	Råg + klöverinsådd vår
S-betor	Fodervall II	Biogasvall II	Fodervall II	Rödklöverfrö

Bollerup

Traditionella lantbruksgrödor, energi, vallfrö

Konventionell	Konventionell	Ekologisk, biodynamisk	Ekologisk, KRAV	Ekologisk, KRAV
utan kreatur lantbruksgrödor, fröodl, energiprod.	med kreatur trad lantbruksgrödor	med kreatur trad lantbruksgrödor	utan kreatur lantbruksgrödor, energi, biogasprod, gödsl rötrest Inköpt Biofer + Biovinasse	utan kreatur lantbruksgrödor, fröodling, biogasprod, gödsl rötrest Inköpt Biofer + Biovinasse
A	B	C	D	E
omlopp 4	Omlopp 4	Omlopp 4	Omlopp 4	Omlopp 4
S-betor	S-betor	S-betor	Hampa	Socketbetor
Korn malt ins vitklöver	Havre	Blålupin/Havre	Blålupin	Blålupin
Vitklöver till frö	H-vete (foder)	Rågvete	Höstspeltvete	Höstrvete ins vitklöver
Hampa	Korn ins fodervall	Grönfoder (ärt+ha), ins fodervall	Havre ins biogasvall	Vitklöver till frö
Havre	Fodervall I	Fodervall I	Biogasvall I	Vårmete insådd biogasvall
Hvete (etanol)	Fodervall II	Fodervall II	Vårmete	Biogasvall I

Fältkort för jordbruksförsök **HL 4081**

Försöksseriens benämning Olika miljömedvetna och uthålliga odlingsformer	Skördeår 2009	Plan nr L4-3410	Jbr-omr 4A	Län L	Försök nr 133/86
--	-------------------------	--------------------	---------------	----------	---------------------

Försöksvärd Naturbruksgymnasiet	Gård eller by Önnestad	Postadress Önnestad
---	---------------------------	------------------------

- A. Konventionell, kreaturslös trad lantbruksgrödor, grönsaker och klöverfrö (skörderesterna nedplöjes)
- B. Konventionell, med kreatur, trad. lantbruksgrödor
- C. Ekologisk, utan kreatur, trad lantbruksgrödor, grönsaker, biogasrest producerat inom systemet
- D. Ekologisk, med kreatur, trad. lantbruksgrödor
- E. Ekologisk utan kreatur, trad lantbruksgrödor, grönsaker och klöverfrö, inköpt växtnäring typ fruktsaft, Biofer, m.fl. (skörderesterna nedplöjes)

C 6 Biogasvall I	D12 Fodervall I	E18 Hybridråg + vårins rödklfrö	B24 Fodervall I	A30 Rödklfrö
E 5 Morötter	B11 Sockerbetor	D17 Sockerbetor	A23 Morötter	C29 Morötter
D 4 Havre/Ärt ins rajgr	A10 Sådd Lök	C16 Korn	E22 Gröngödsling vårins ha/fodervicker	B28 Havre
C 3 Biogasvall II	E 9 Rödklfrö	B15 Fodervall II	D21 Fodervall II	A27 Sockerbetor
B 2 Potatis	D 8 Potatis	A14 Potatis	C20 Plantlök	E26 Plantlök
A 1 Hybridråg + vårins rödklfrö	C 7 Vårvete ins biogasvall	E13 Korn malt	B19 Vårvete ins fodervall (rkl,vkl,tim,äs,rg)	D25 Korn ins fodervall (rkl,vkl,tim,äs,rg)

Norrstreck

Plöjningsriktning

Försöket är beläget ca 100 meter i SO Riktning från Berte

Bruttoruta 12 x 15 = 180 m² Skörderuta X = m²

ÖVRIGA UPPGIFTER ANTECKNAS PÅ SÄRSKILT KORT FÖR RESP ODLINGSSYSTEM

Kontaktman vid Hushållningssällskapet Ingemar Larsson, tel 044-22 99 16, 0708-94-53-66	För försökets utförande ansvarig person Sven Persson, 044/22 99 19, 0708-94 53 73	Telefon
---	--	---------

Fältkort för jordbruksförsök **HL 4082**

Försöksseriens benämning Olika miljövänliga och uthålliga odlingsformer	Skördeår 2009	Plan nr L4-3410	Jbr-omr 2	Län L	Försök nr 301/86
---	-------------------------	--------------------	--------------	----------	---------------------

Försöksvärd Naturbruksgymnasiet	Gård eller by Bollerup	Postadress Tomelilla
------------------------------------	---------------------------	-------------------------

- A. Konventionell, kreaturlös, fröodling, energiproduktion
- B. Konventionell, med kreatur, traditionella lantbruksgrödor
- C. Ekologisk biodynamisk, med kreatur, traditionella lantbruksgrödor
- D. Ekologisk övriga former, utan kreatur, energi, biogasproduktion, gödsl rötrest
- E. Ekologisk övriga former, utan kreatur, fröodling, biogasproduktion, gödsl rötrest

A	B	C	D	E
1 Hampa	7 Fodervall I	13 Fodervall I	19 Biogasvall I	25 Vitklöver till frö
2 Havre	8 Havre	14 Blålupin/Havre t mogn	20 Blålupin	26 Vårvete ins biogasvall
3 H-vete etanol	9 Fodervall II	15 Fodervall II	21 Vårvete	27 Biogasvall I
4 S-betor	10 S-betor	16 S-betor	22 Hampa	28 S-betor
5 Korn malt ins vitkl	11 Höstvete foder	17 Rågvete	23 Höstspeltvete vårins fånggr	29 Blålupin t mognad
6 Vitklöver till frö	12 Korn ins fodervall (rkl,vkl,tim,äs,rg)	18 Grönfoder ins fodervall	24 Havre ins biogasvall	30 Höstvete bröd vårins vitklöver

Norrstreck

Plöjningsriktning

Försöket är beläget ca 1.600 meter i VSV Riktning Bollerups Lantbruksinstitut från

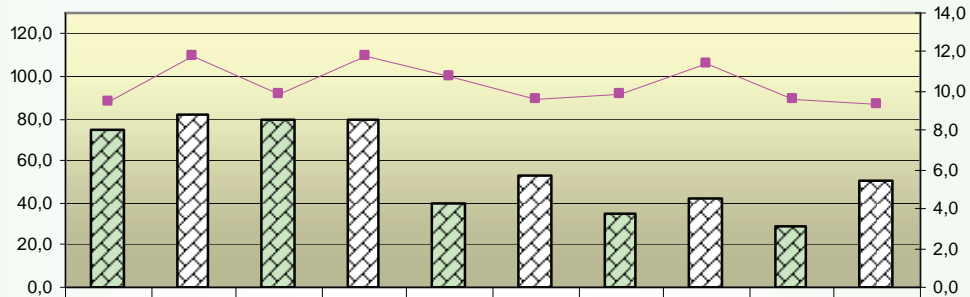
Bruttoruta 24 x 15 = 360 m² Skörderuta X = m²

ÖVRIGA UPPGIFTER ANTECKNAS PÅ SÄRSKILT KORT FÖR RESP ODLINGSSYSTEM

Kontaktman vid Hushållningssällskapet
Ingemar Larsson, tel 22 99 16, 0708-94 53 66

För försökets utförande ansvarig person
Göran Tuesson, tel, 0411/205 11, 0708/94 53 78

Höstspannmål 2009 M-tal 2006-08, Bollerup

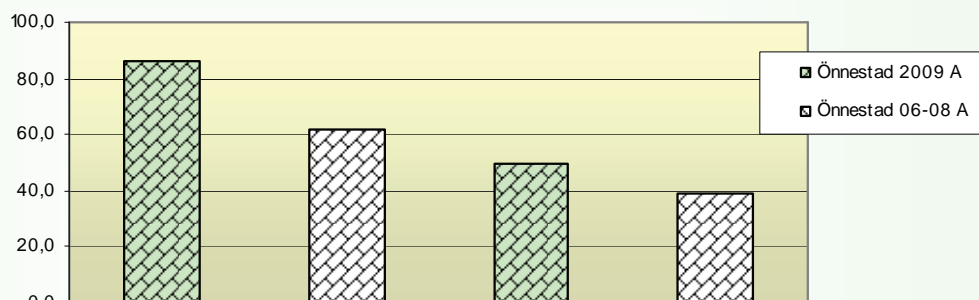

	Etanolve A 2009 Bollerup	Etanolve A 06-08 Bollerup	Fodvete B 2009 Bollerup	Fodvete B 06-08 Bollerup	Rågvede C 2009 Bollerup	Rågvede C 06-08 Bollerup	Hspelve D 2009 Bollerup	Hspelve D 06-08 Bollerup	Brödvete E 2009 Bollerup	Brödvete E 06-08 Bollerup
■ kärna 15% Vh dt/ha	74,5	81,8	79,3	80,0	39,5	53,3	35,1	41,9	29,5	51,1
■ Protein %av ts	9,4	11,8	9,9	11,8	10,7	9,5	9,8	11,4	9,6	9,3

Srärkelse % av ts 74,1 72,9

Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

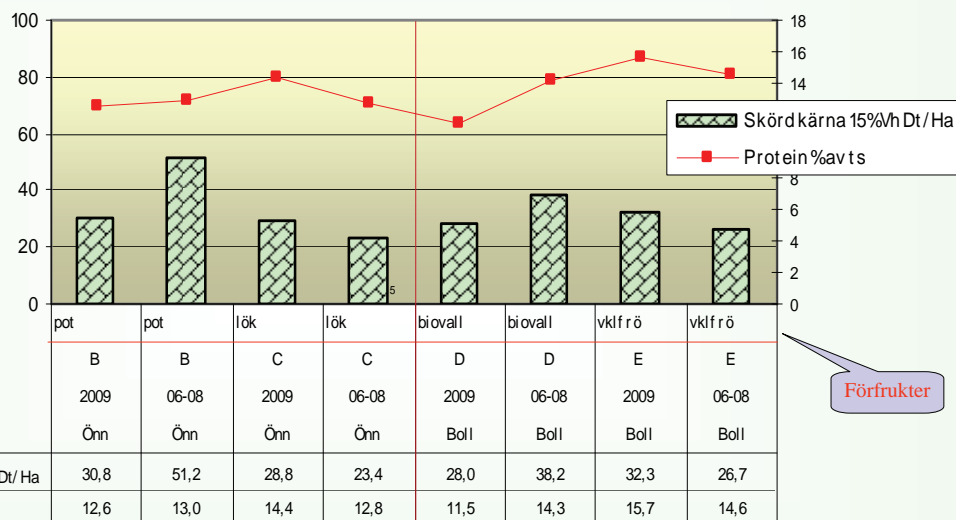
Höstråg 2009, M-tal 2006-08

	2009 Önnestad	06-08 Önnestad	2009 Önnestad	06-08 Önnestad
■ kärna 15% Vh dt/ha	86,5	62,0	49,8	39,4

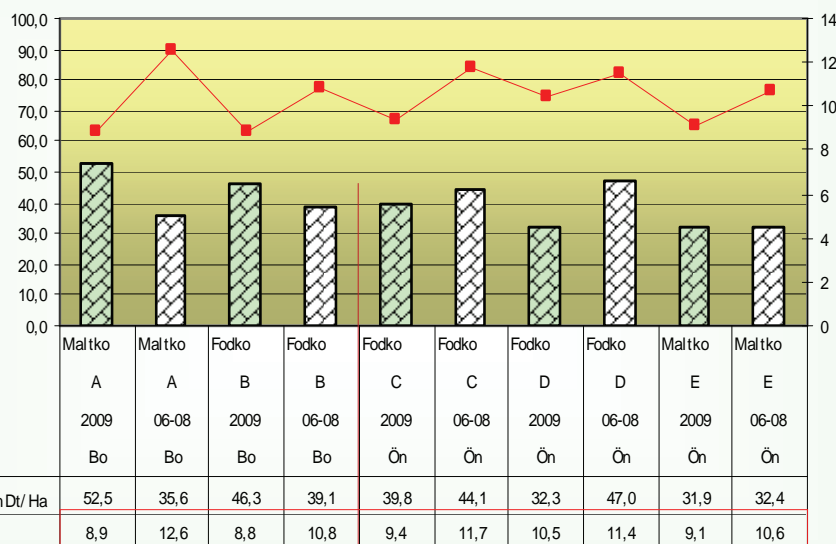
Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Vårvete, skörd 2009, M-tal 2006-08

Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

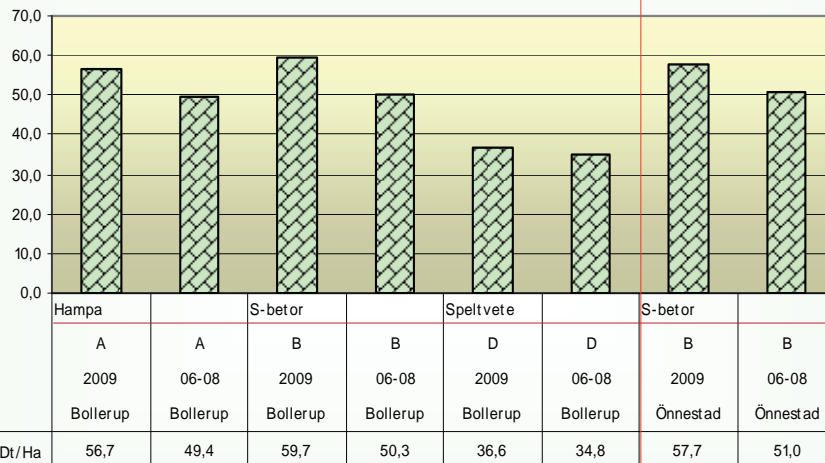
Vårkorn, skörd 2009, M-tal 2007-08

Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

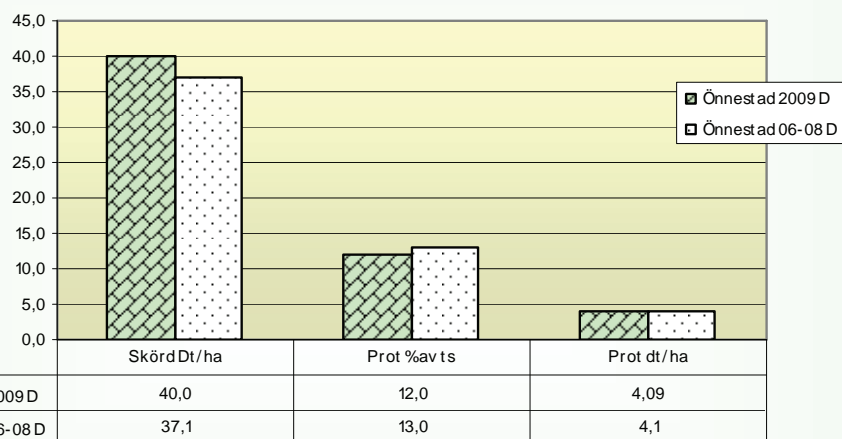
Havre, skörd 2009, M-tal 2006-08

Förfrukter

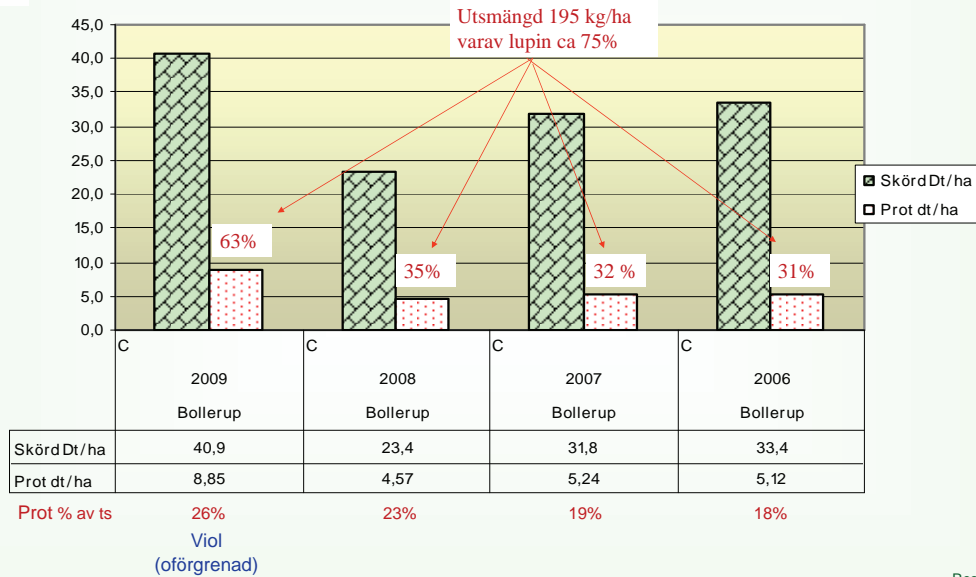
Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Havre/Ärt t mogen skörd 2009, M-tal 2006-08, Önnestad

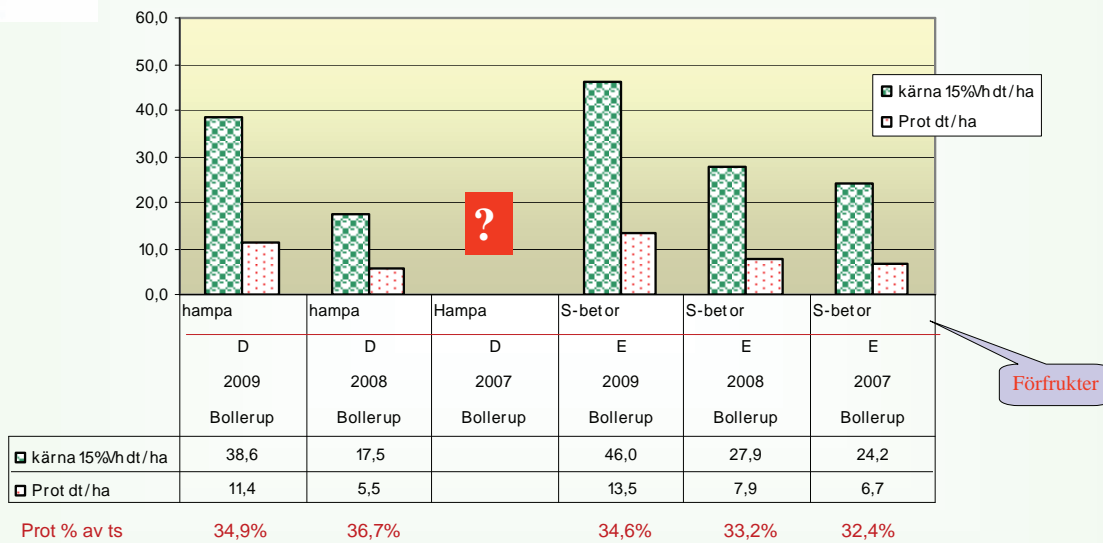
Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Blå Lup/Havre t mogen skörd 2009, 2008, 2007, 2006, Bollerup

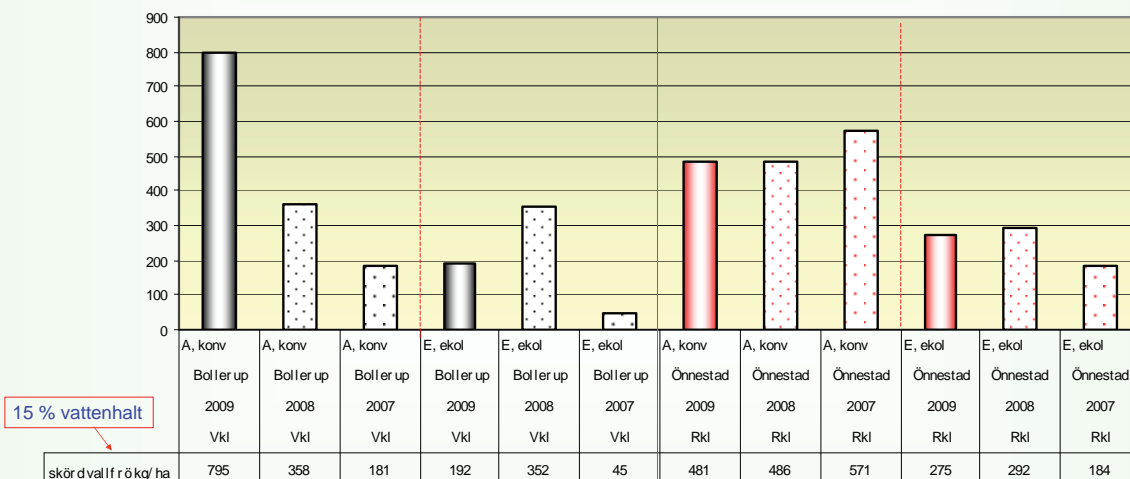
Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Blå lupin renbestånd, skörd 2009, 2008, 2007, Bollerup

Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

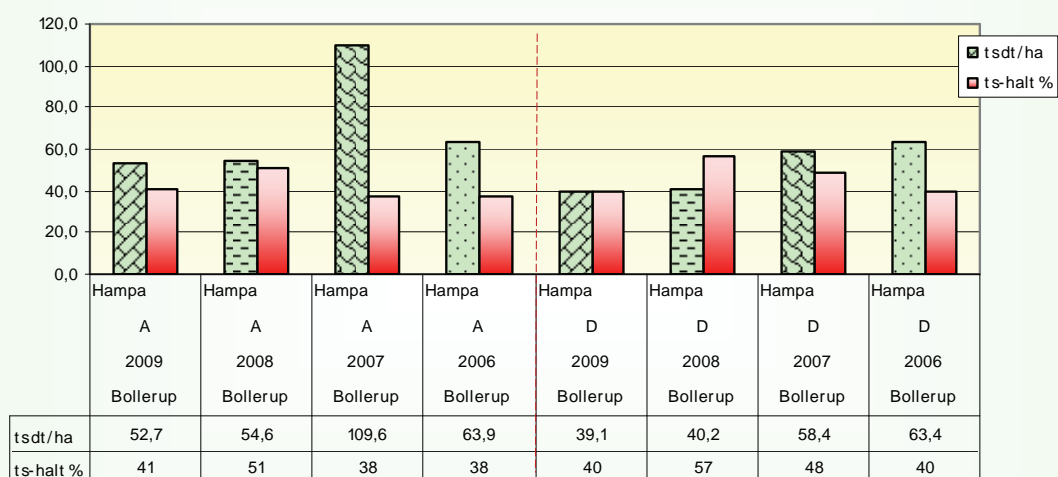
Klöverfrö 2009, 2008, 2007,

Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

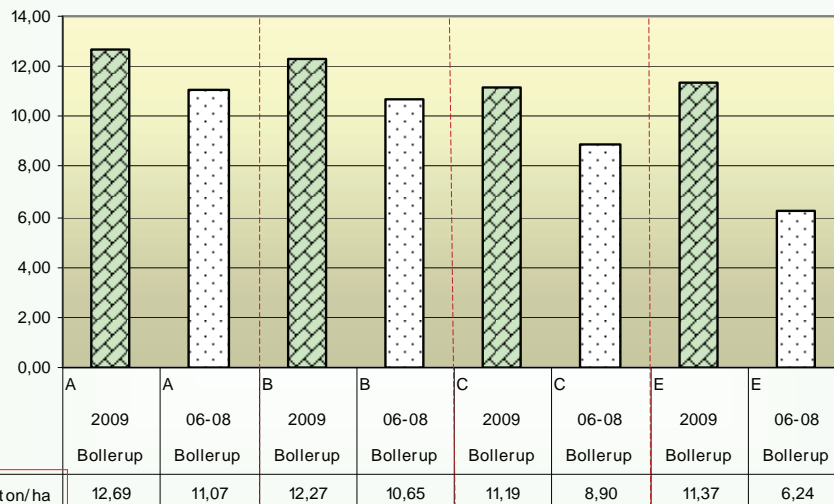
Hampa, ts-skörd, dt/ha 2009, 2008, 2007, 2006

Bollerup

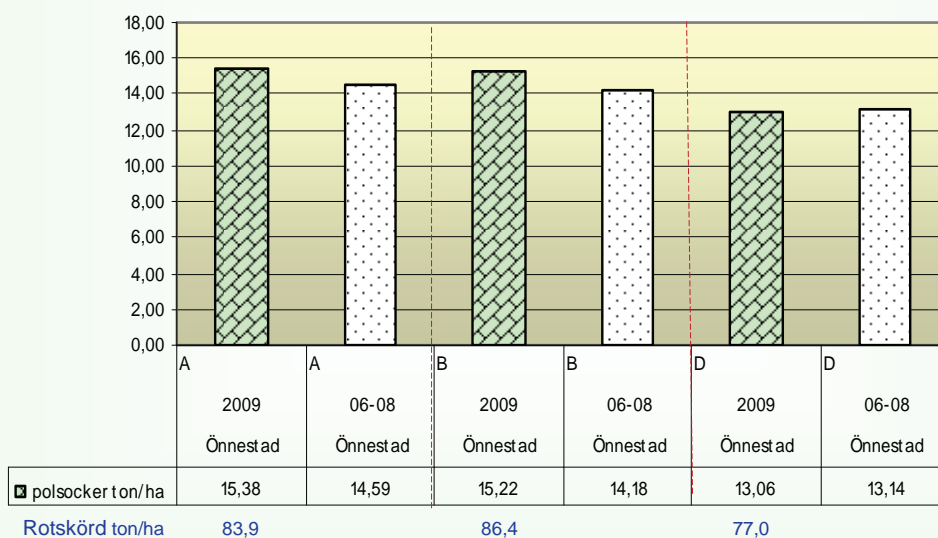
Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Socketbetor, polsocker ton/ha 2009,, 2006-08, Bollerup

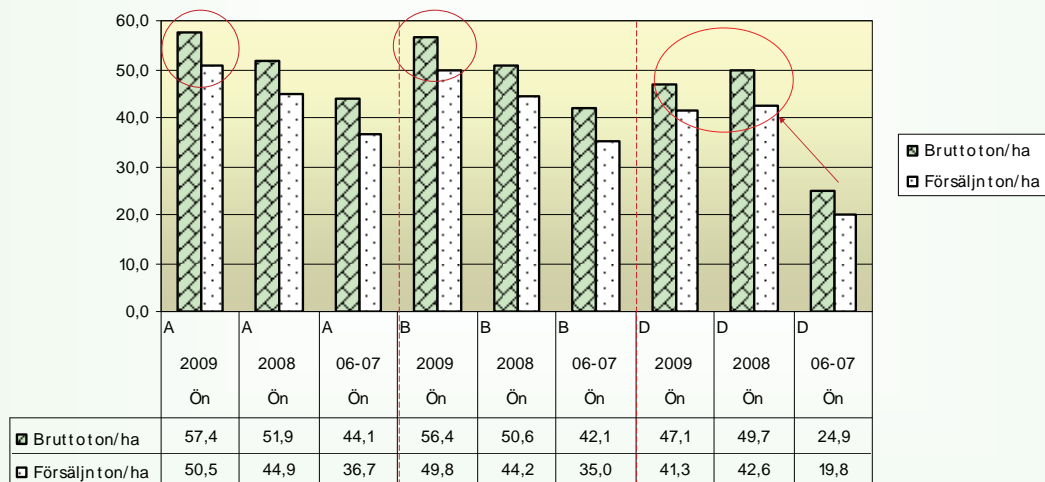
Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Socketbetor, polsocker ton/ha 2009, 2006-08, Önnestad

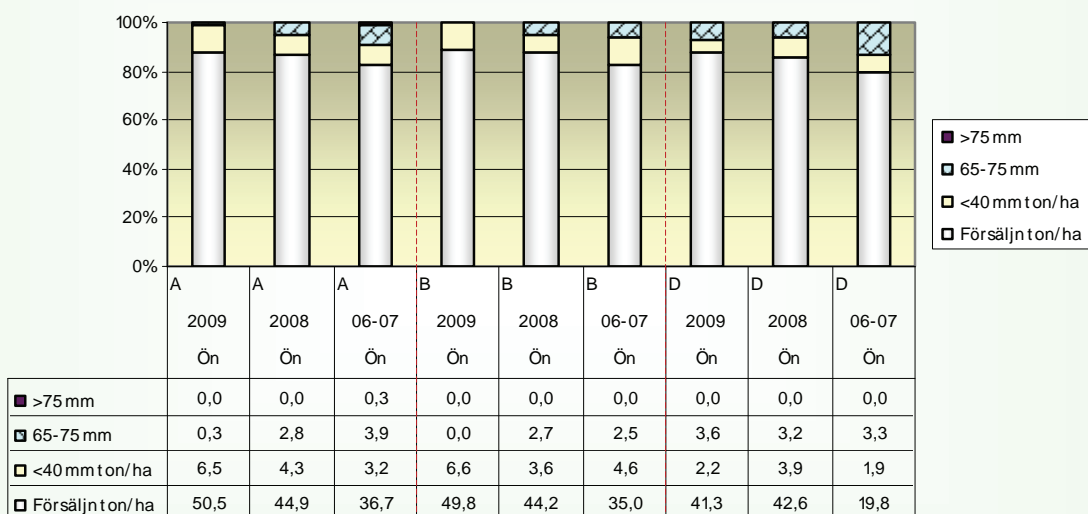
Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Matpotatis, skörd 2009, 2008, M-tal 2006-2007, ton/ha

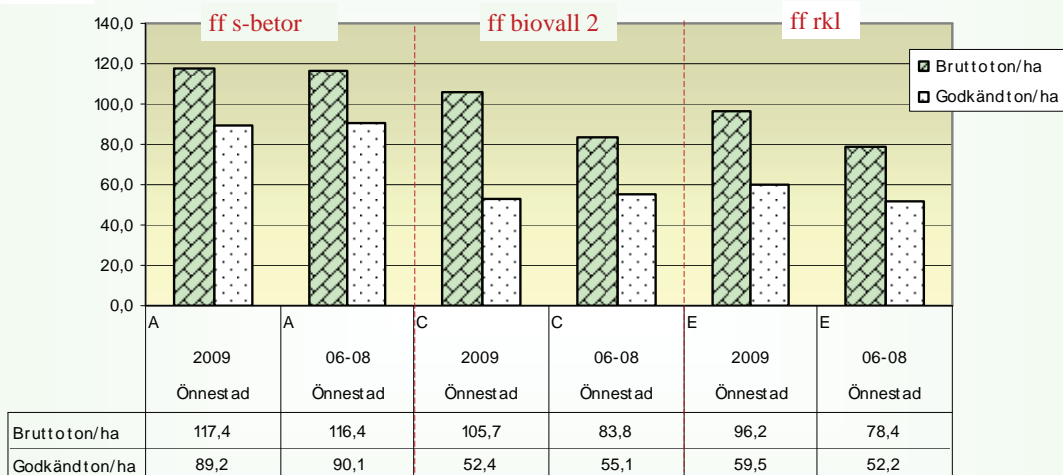
Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Matpotatis, storleksutfall %, 2009, 2008, M-tal 2006-2007, Önnestad

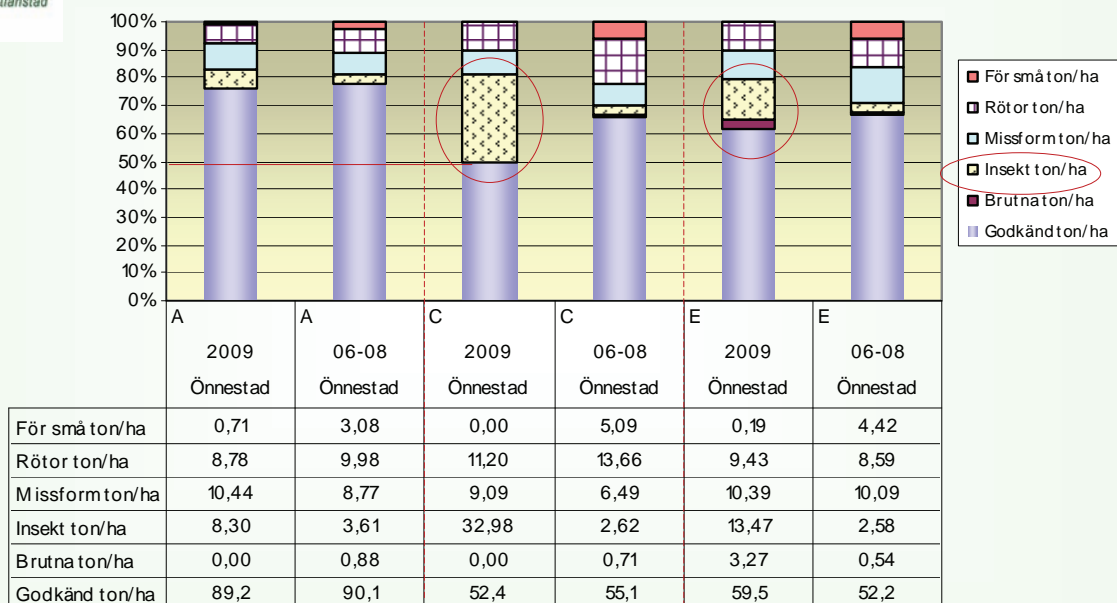
Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Morötter, skörd, ton/ha 2009, M-tal 2006-08, Önnestad

Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Morötter, kvalitet skörd, 2009, M-tal 2006-08, Önnestad

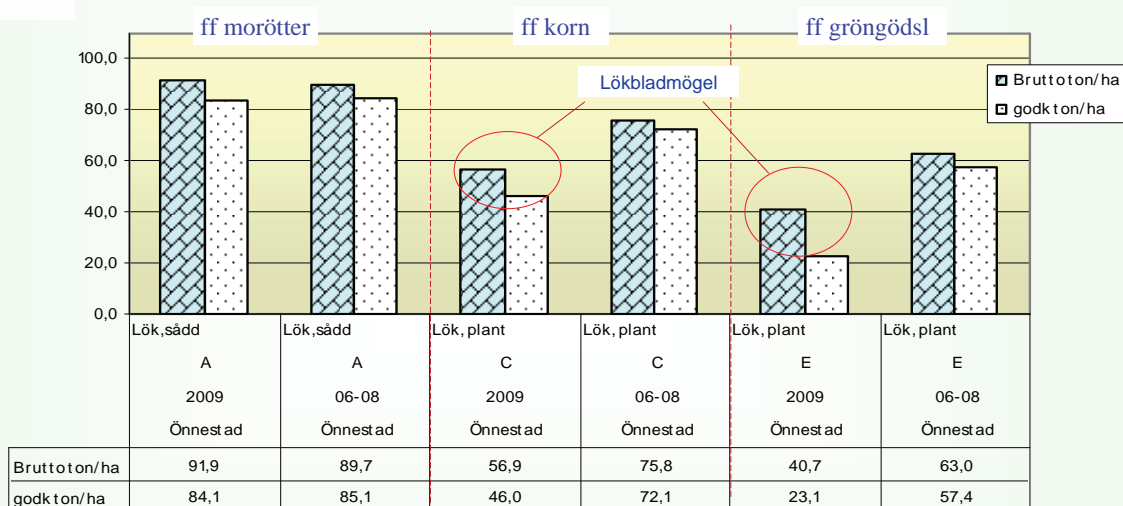

Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Lök, skörd ton/ha 2009, M-tal 2006-08, Önnestad

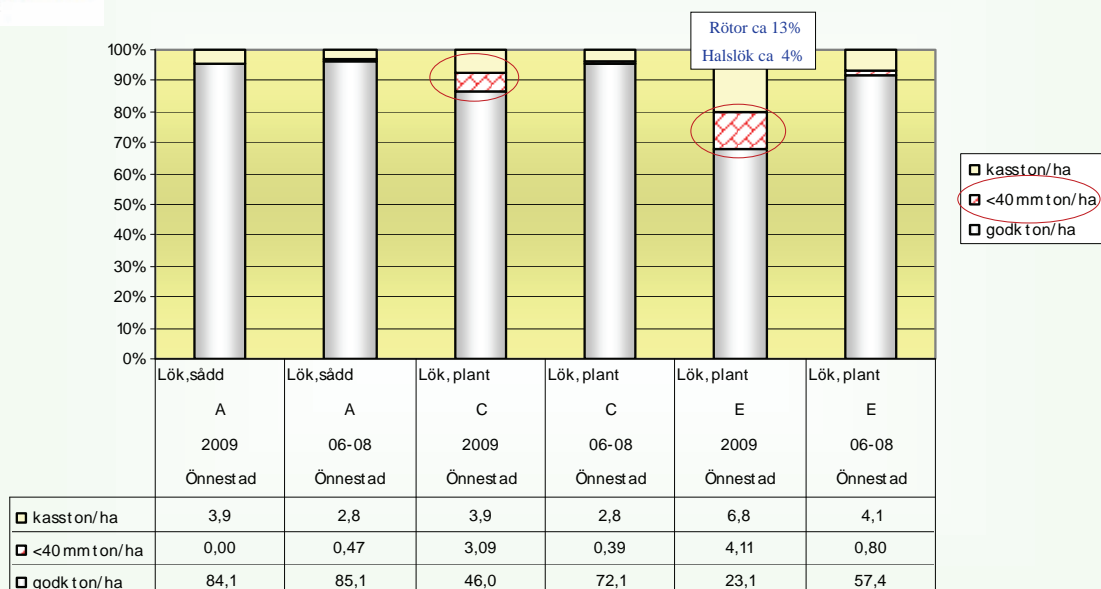
Miljömedvetna och uthålliga
odlingsformer L4-3410

Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

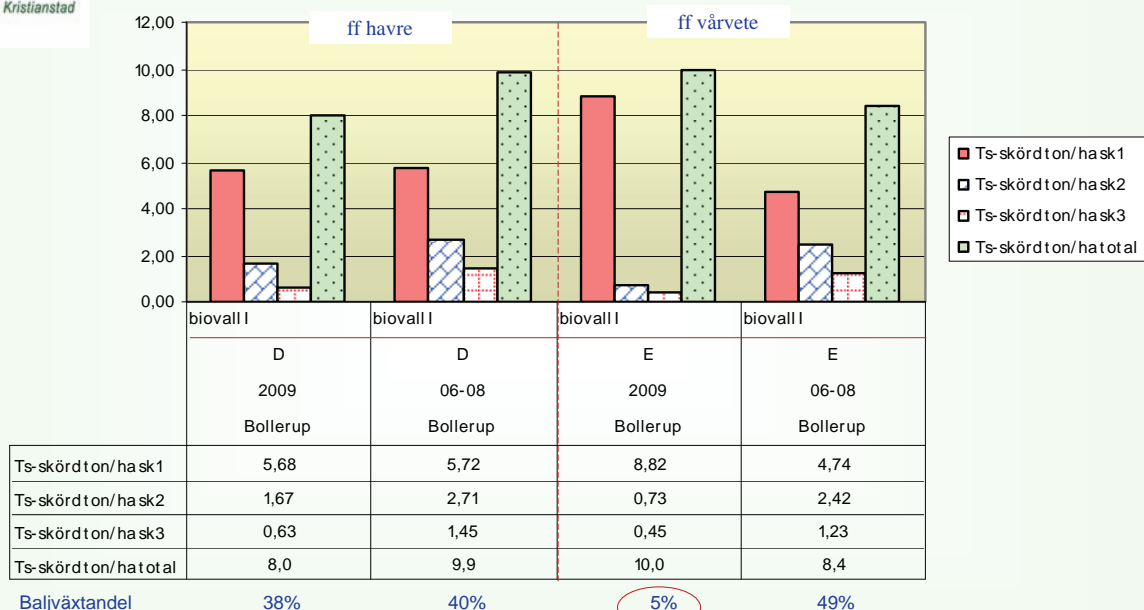
Lök, godkänd, fränsortering, kassation i % av bruttoskörd,
2009, M-tal 2006-08, Önnestad

Miljömedvetna och uthålliga
odlingsformer L4-3410

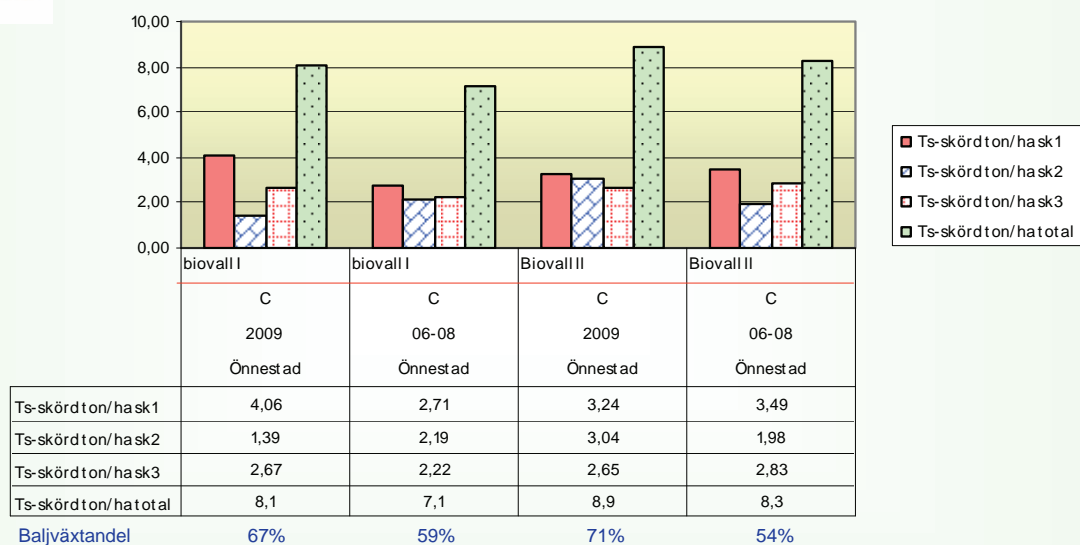
Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Biogasvall, ts-skörd, ton/ha, 2009, 2006-08, Bollerup

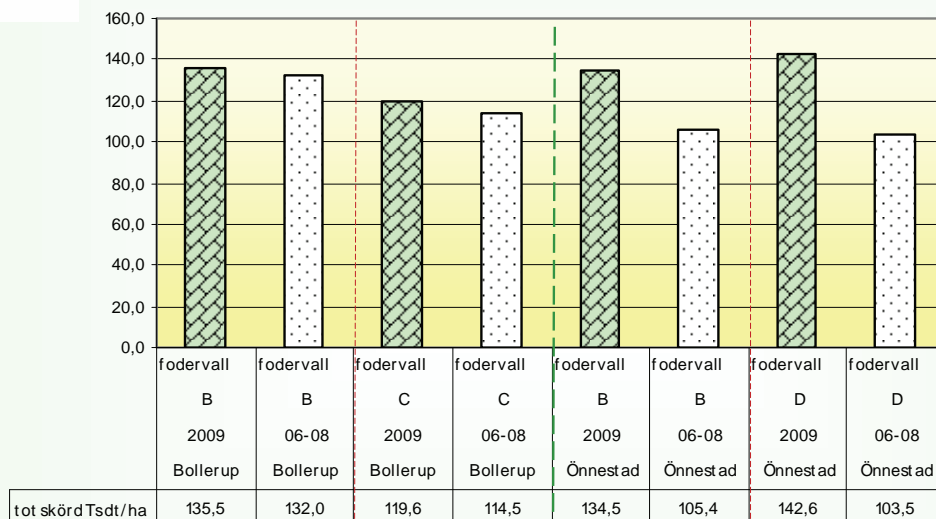
Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Biogasvall, ts-skörd, ton/ha, 2009, 2006-08, Önnestad

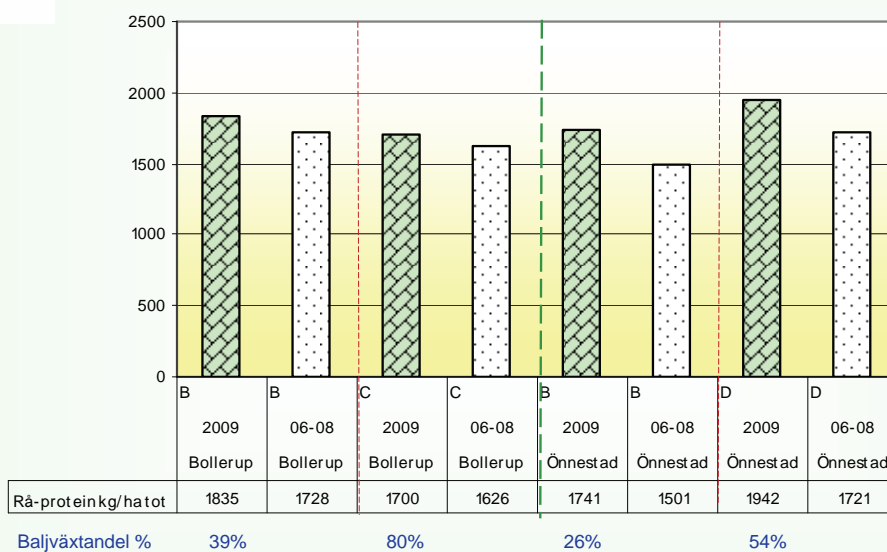
Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Fodervall 1+2 ts-skörd, 2009, M-tal 2006-08

Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

Fodervall 1+2 proteinskörd, 2009, M-tal 2006-08

Resultat tom 2009
2010-02-04 IL

De skånska
odlingssystemförsöken
med dess långsiktighet
1987 – 2012 - ??
... en källa att ösa ur !